

WYMAGANIA EDUKACYJNE NIEZBĘDNE DO OTRZYMANIA POSZCZEGÓLNYCH ŚRÓDROCZNYCH I ROCZNYCH OCEN KLASYFIKACYJNYCH

Z BIOLOGII W KLASIE 5 SZKOŁY PODSTAWOWEJ

Na **ocenę śródroczną** wymagane są wiadomości i umiejętności, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym półroczu.

Na **ocenę roczną** wymagane są wiadomości, które uczeń zdobywa w trakcie realizacji materiału programowego w pierwszym i drugim półroczu.

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
I. Organizacja i chemizm życia. Uczeń:				
	przedstawia hierarchiczną organizację budowy organizmów	omawia hierarchiczną organizację budowy organizmów		
wskazuje komórkę jako podstawową jednostkę życia	wymienia podstawowe elementy budowy komórki (błona komórkowa, cytoplazma jądro komórkowe, chloroplast, mitochondrium, wakuola, ściana komórkowa)	wymienia podstawowe elementy budowy komórki i przedstawia ich funkcje		
dokonyuje obserwacji mikroskopowych komórki (podstawowej Jednostki życia)		rozpoznaje (pod mikroskopem, na schemacie, na zdjęciu lub na podstawie opisu) podstawowe elementy budowy komórki (błona komórkowa, cytoplazma jądro komórkowe, chloroplast, mitochondrium, wakuola, ściana komórkowa)	porównuje budowę komórki bakterii, roślin i zwierząt wskazując cechy umożliwiające ich rozróżnianie	
przedstawia istotę fotosyntezy jako jednego ze sposobów odżywiania się organizmów	wskazuje substraty i produkty fotosyntezy	wymienia czynniki niezbędne do przebiegu fotosyntezy (woda, dwutlenek węgla, światło)		planuje i samodzielnie przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływa wybranych czynników na intensywność procesu fotosyntezy

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
przedstawia oddychanie tlenowe i fermentację jako sposoby uwalniania energii potrzebnej do życia	wskazuje substraty i produkty oddychania tlenowego i fermentacji	wymienia czynniki niezbędne do przebiegu obydwu procesów	przeprowadza doświadczenie wykazujące, że podczas fermentacji drożdże wydzielają dwutlenek węgla	planuje i samodzielnie przeprowadza to doświadczenie
wymienia czynności życiowe organizmów	omawia czynności życiowe organizmów (dwie)	opisuje czynności życiowe organizmów (cztery)	charakteryzuje wszystkie czynności życiowe organizmów	
II. Różnorodność życia.				
1. Klasyfikacja organizmów. Uczeń:				
	przedstawia zasady systemu klasyfikacji biologicznej	przedstawia charakterystyczne cechy organizmów pozwalające przyporządkować je do jednego z odpowiednich królestw		
2. Wirusy – bezkomórkowe formy materii. Uczeń:				
	przedstawia zasady profilaktyki chorób wywoływanych przez wirusy (ogólnie)	podaje przykłady chorób wywoływanych przez wirusy (grypa, ospa, różyczka, świnka, odra, AIDS)	przedstawia drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wywoływanych przez wirusy (grypa, ospa, różyczka, świnka, odra, AIDS)	uzasadnia dlaczego wirusy nie są organizmami
3. Bakterie – organizmy jednokomórkowe. Uczeń:				
podaje miejsca występowania bakterii	przedstawia czynności życiowe bakterii	podaje przykłady chorób wywoływanych przez bakterie (gruźlica, borelioza, tężec, salmonelloza)	przedstawia drogi rozprzestrzeniania się i zasady profilaktyki chorób wywoływanych przez bakterie (gruźlica, borelioza, tężec, salmonelloza)	wyjaśnia znaczenie bakterii w przyrodzie i dla człowieka

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
4. Grzyby – organizmy cudzożywne. Uczeń:				
Przedstawia środowisko życia grzybów (w tym grzybów porostowych)	wymienia cechy umożliwiające zaklasyfikowanie organizmu do grzybów,	wykazuje różnorodność budowy grzybów (jednokomórkowe, wielokomórkowe)	przedstawia wybrane czynności życiowe grzybów (odżywianie, oddychanie)	wyjaśnia znaczenie grzybów w przyrodzie i dla człowieka
5. Różnorodność i jedność roślin. Mchy. Uczeń:				
przedstawia miejsca występowania mchów	dokonuje obserwacji przedstawicieli mchów (zdjęcia, ryciny, okazy żywe) i przedstawia cechy ich budowy zewnętrznej	na podstawie obecności charakterystycznych cech identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela mchów		
6. Różnorodność i jedność roślin. Paprociowe. Uczeń:				
przedstawia miejsca występowania paproci	dokonuje obserwacji przedstawicieli paprociowych, (zdjęcia, ryciny, okazy żywe) oraz przedstawia ich cechy budowy zewnętrznej	na podstawie obecności charakterystycznych cech identyfikuje nieznaną organizm jako przedstawiciela paprociowych	wyjaśnia znaczenie paprociowych w przyrodzie	
7. Różnorodność i jedność roślin. Nagonasienne. Uczeń:				
wymienia przedstawicieli rodzimych drzew nagonasiennych	przedstawia cechy budowy zewnętrznej rośliny nagonasiennej na przykładzie sosny	rozpoznaje poznanych przedstawicieli rodzimych drzew nagonasiennych	wyjaśnia znaczenie roślin nagonasiennych w przyrodzie i dla człowieka	

OCENA				
dopuszczająca	dostateczna	dobra	bardzo dobra	celująca
8. Różnorodność i jedność roślin. Okrytonasiennic. Uczeń:				
rozdziela formy morfologiczne roślin okrytonasiennych (rośliny zielne, krzewinki, krzewy, drzewa)				przedstawia znaczenie roślin okrytonasiennych w przyrodzie i dla człowieka
dokonyuje obserwacji rośliny okrytonasiennej (zdjęcia, ryciny, okazy żywe)	rozpoznaje organy rośliny okrytonasiennej (korzeń, łodyga, liść, kwiat, owoc)	określa funkcje (korzeń, łodyga, liść, kwiat, owoc)		
	wymienia sposoby rozprzestrzeniania się nasion	rozdziela elementy budowy kwiatu	określa funkcje elementów budowy kwiatu w rozmnażaniu płciowym	
wymienia poznanych przedstawicieli rodzimych drzew liściastych	rozpoznaje poznanych przedstawicieli rodzimych drzew liściastych		przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wybranego czynnika środowiska (temperatura, dostęp światła lub wody) na proces kiełkowania nasion	planuje i przeprowadza doświadczenie wykazujące wpływ wybranego czynnika środowiska (temperatura, dostęp światła lub wody) na proces kiełkowania nasion
9. Różnorodność życia. Uczeń:				
			identyfikuje nieznanego organizm jako przedstawiciela jednej z grup (wirusy, bakterie, mchy, paprociowe, nagonasienne, okrytonasienne) na podstawie cech morfologicznych	

Oprócz wyżej wymienionych wymagań od ucznia wymaga się umiejętności umożliwiających mu zdobywanie wiedzy biologicznej. Te umiejętności to:

- wyszukiwanie informacji w tekście podręcznikowym
- wyszukiwanie informacji z różnych źródeł w celu rozwiązywania problemów teoretycznych i praktycznych
- analiza wykresów i schematów
- analiza materiałów ilustracyjnych

DOSTOSOWANIE WYMAGAŃ EDUKACYJNYCH – na podstawie pisemnej opinii lub orzeczenia Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej (do tego upoważnionej) nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne indywidualnie w stosunku do ucznia o specjalnych potrzebach edukacyjnych.